

WPL. 577.2020. JJ
RMSP - 107/2019/WPL

Warszawa, 3 września 2020 r.

Pan

Tadeusz Kościński

Minister Finansów

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

w nawiązaniu do pisma z dnia 18 sierpnia 2020 r., znak: PT3.8100.4.6.2020, kierującego do opiniowania projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo bankowe¹, działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców², który stanowi, że do zadań Rzecznika należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przekazuję następującą opinię.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców popiera wszelkie rozwiązania mające na celu uproszczenie rozliczania podatków przez przedsiębiorców, takie jak zgłoszone w ramach tak zwanego pakietu Slim VAT, będącego jednym z komponentów projektu ustawy. Zarazem jednak Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców odnosi się negatywnie do niektórych propozycji m.in. skuteczności funkcji ochronnej instytucji Wiążącej Informacji Stawkowej³.

Mając powyższe na uwadze, poniżej przedstawiam uwagi do poszczególnych przepisów projektu:

¹ Numer z wykazu: UD118, dalej „projekt ustawy”.

² Dz.U. z 2018 r. poz. 648.

³ Dalej „WIS”.

Art. 1 pkt 2 lit. a

Postulat podwyższenia limitu wartości prezentów niskiej wartości, zawartego w art. 7 ust. 4 art. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁴, był przedmiotem wcześniejszego wystąpienia Rzecznika MŚP z dnia 17 marca 2019, skierowanego do Ministra Finansów, toteż Rzecznik MŚP popiera kierunek proponowanej zmiany.

Podwyższenie limitu z 10 do 20 zł w opinii Rzecznika jest jednak niewystarczające i nie przyczyni się do realnej poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców. W świetle powyższego Rzecznik postuluje podwyższenie przedmiotowej kwoty co najmniej do 45 złotych (równowartości ok. 10 euro). Odpowiednio z podwyższeniem kwoty prezentów nieewidencjonowanych zasadnym byłoby podwyższenie kwoty prezentów ewidencjonowanych co najmniej do 150 zł (równowartości ok. 30 euro).

Art. 1 pkt 2 lit. b

Rzecznik MŚP zdecydowanie negatywnie ocenia projekt uchylecia przepisu art. 7 ust 8 ustawy o VAT, nie zgadzając się z tym, że przepis ten ma charakter nadregulacyjny i jego usunięcie byłoby zmianą o charakterze porządkowym. Rzecznik MŚP przychyliła się raczej do stanowiska przeciwnego, to znaczy ewentualne uchylenie rzezonego przepisu uważa za stojące w sprzeczności z zasadą pogłębiania zaufania do władz publicznych oraz zasadą pewności prawa, wywodzonymi między innymi z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁵, bowiem jest to jedyny przepis prawa, w którym określono całościowo skutki prawne tak zwanych „transakcji łańcuchowych”, stosowanych powszechnie w obrocie gospodarczym. Takie *ratio legis* przepisu zostało wielokrotnie potwierdzone przez orzecznictwo, w tym, między innymi, w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 września 2018 r.⁶, w którego uzasadnieniu sąd stwierdził, że: *Uregulowania zawarte w art. 7 ust. 8 ustawy o podatku od towarów i usług służą uproszczeniu i przyspieszeniu obrotu gospodarczego, a nie sankcjonowaniu fakturowania czynności, które nie zostały dokonane. O ile bowiem opisane w ww. przepisie transakcje łańcuchowe są całkowicie legalnym mechanizmem obrotu gospodarczego, to niezbędnym elementem ich skuteczności w rozliczeniu*

⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 106 ze zm., dalej „Ustawa o VAT”.

⁵ Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.

⁶ Znak sprawy: I FSK 1605/16.

podatków od towarów i usług jest rzeczywisty charakter faktur wystawianych przez poszczególne ogniwa łańcucha, czego na gruncie niniejszej sprawy organy nie kwestionowały. Wobec powyższego uchylenie art. 7 ust 8 ustawy o VAT i wywodzenie zawartej w nim normy z generalnych zasad dotyczących opodatkowania towarów może przyczynić się do pogorszenia bezpieczeństwa prawnego przedsiębiorców.

Art. 1 pkt 9

Rzecznik MŚP uważa, iż przedmiotowa propozycja stanowi przejaw nadregulacji i jest niekorzystna dla uczciwych przedsiębiorców. W celu zabezpieczenia interesu budżetu państwa przed ewentualnymi nadużyciami dokonywanymi przez nieuczciwych podatników, którzy mogą wykorzystywać otrzymany WIS w transakcjach stanowiących nadużycie prawa, nie są konieczne zmiany w proponowanym zakresie. W opinii Rzecznika MŚP zastosowanie klauzuli nadużycia prawa, zawartej w art. 5 ust. 5 ustawy o VAT w obecnym brzmieniu, jest wystarczającą podstawą do ubezskutecznienia WIS uzyskanej przez nieuczciwego podatnika. W związku z powyższym brak jest konieczności wprowadzenia dodatkowej regulacji w tym zakresie.

Nie można zgodzić się, iż rozwiązanie podobne do projektowanego znajduje się w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa⁷, dotyczących systemu indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego. Należy bowiem zauważyć, iż na podstawie art. 14b § 5c Ordynacji podatkowej, organ uprawniony do wydania interpretacji podatkowej zwraca się do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o opinię, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że wydanie interpretacji indywidualnej może stanowić nadużycie prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy o VAT. Proponowana nowelizacja zakłada, iż pozbawienie podatnika ochrony w zakresie posiadanej WIS miałyby odbywać się w trybie decyzji wydawanej przez organ podatkowy, z pominięciem konieczności wystąpienia do Szefa KAS o opinię. W ocenie Rzecznika MŚP, pomimo tego, że decyzje takie będą podlegały kontroli sądów administracyjnych, istnieje wysokie ryzyko, iż konstrukcja pozbawiania ochrony wynikającej z WIS może być przedmiotem nadużyć ze strony organów podatkowych i celno-skarbowych, zwłaszcza zważywszy na fakt, że czas trwania postępowań sądownoadministracyjnej liczony jest w latach, toteż możliwość wniesienia skargi do sądu

⁷ Dz.U. z 2020 r. poz. 1325, dalej „Ordynacja podatkowa”.

administracyjnego na decyzję organu należy uznać za niewystarczające zabezpieczenie praw przedsiębiorców.

Wobec powyższego Rzecznik MŚP postuluje rezygnację z wprowadzenia projektowanej zmiany.

Art. 1 pkt 10

Wprowadzenie terminu ważności Wiążącej Informacji Stawkowej zdaniem Rzecznika MŚP należy ocenić negatywnie. Przede wszystkim, temporalne ograniczenie obowiązywania instytucji prawa podatkowego, w szczególności mającej dla podatników walor ochronny, stanowi naruszenie zasady pewności prawa, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁸, zgodnie z którą *Organ bez uzasadnionej przyczyny nie odstępuje od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym*. Za „ważną przyczynę”, w opinii Rzecznika MŚP, nie można zdecydowanie uznać samego upływu czasu. Obecne przepisy, stanowiące, że, zgodnie z art. 42h ust. 1 ustawy o VAT, *WIS wygasa z mocy prawa w przypadku zmiany przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku odnoszących się do towaru albo usługi będących jej przedmiotem, w wyniku której WIS staje się niezgodna z tymi przepisami*, zdaniem Rzecznika MŚP są wystarczającym zabezpieczeniem przed tym, by przedsiębiorcy nie posługiwali się nieaktualną WIS.

Należy ponadto dodać, że konieczność ponownego wystąpienia o wydanie WIS wiąże się dla przedsiębiorcy z realnymi obciążeniami, takimi jak konieczność poniesienia opłaty za wydanie WIS, wynoszącej, na podstawie art. 42d ust. 1 i 2 ustawy o VAT, 40 zł za każdy towar oraz usługę składające się, w ocenie wnioskodawcy, na jedną czynność podlegającą opodatkowaniu, czy konieczność uiszczenia opłaty z tytułu przeprowadzonych badań lub analiz, w przypadku gdy rozpatrzenie wniosku o wydanie WIS wymaga przeprowadzenia badania lub analizy, na podstawie art. 42e ust. 1 ustawy o VAT. Ponadto przedsiębiorca będzie zmuszony ponownie oczekiwać na wydanie WIS przez organ, co zgodnie z art. 42g ust. 1 ustawy o VAT, może trwać nawet do 3 miesięcy.

Chybnym, ze względu na sporą odmienną instytucji, jest argument powołujący się na obowiązujący okres ważności Wiążących Informacji Taryfowych⁹ oraz projektowaną zmianę

⁸ Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm.

⁹ Dalej „WIT”.

w zakresie okresu ważności Wiążących Informacji Akcyzowych¹⁰. Należy zgodzić się, że WIS, WIA i WIT składają się na system wiążącej informacji klasyfikacyjnych towarów opartych na klasyfikacji CN, niemniej jednak nie jest to system, w którym poszczególne jego komponenty mają identyczny charakter, zastosowanie, czy tryb uzyskania. Z tego względu argument ujednolicenia ważności tych instrumentów nie znajduje uzasadnienia nawet w proponowanych zmianach, które przewidują rozbieżne terminy ważności: 3 lata dla WIS, 5 lat dla WIA oraz 3 lata dla WIT.

Należy ponadto zauważyć, że indywidualne interpretacje prawa podatkowego, wydawane na podstawie art. 14b § 1 Ordynacji Podatkowej, nie są ograniczone terminem ich obowiązywania. Wobec powyższego propozycję wprowadzenia ograniczenia czasowego obowiązywania WIS, zdaniem Rzecznika MŚP należy uznać za bezprzedmiotową i niekorzystną szczególnie dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców, dla których będzie się wiązała ze wzrostem kosztów prowadzenia działalności oraz przyczyni się do zmniejszenia ich bezpieczeństwa prawnego, wobec czego nie powinna znaleźć się w ostatecznym tekście projektowanej ustawy. W związku z powyższym za zbędny należy również uznać przepis art. 7 projektu ustawy, zawierający przepis przejściowy, zgodnie z którym dotychczas wydane WIS pozostaną ważne przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 1 pkt 28 lit. d

Rzecznik MŚP negatywnie odnosi się po projektowanej propozycji, przewidzianej w tekście projektowanego pkt 2 ust. 11b art. 127 ustawy o VAT. Zgodnie bowiem z uzasadnieniem projektu ustawy, zmiana ust. 8 i 11b art. 127 ustawy o VAT ma mieć na celu *liberalizację warunków, jakie muszą spełniać przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie zwrotu podatku VAT podróżnym*. Temu celowi niewątpliwie służy uznanie posiadania zaległości w wysokości 3% kwoty należnych składek na ubezpieczenie społeczne i należnych zobowiązań podatkowych za nienaruszające wymogu nieposiadania zaległości w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa lub zaległości z tytułu składek wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, proponowane w nowym brzmieniu ust. 8 oraz ust. 11b pkt 1 art. 127 ustawy o VAT, które to zmiany Rzecznik MŚP popiera.

Z tym celem zdecydowanie jednak sprzeczna jest propozycja dodania w projektowanym pkt 2 ust. 11b art. 127 ustawy o VAT dodatkowego warunku co do uznania, że podmiot nie posiada

---

¹⁰ Dalej „WIA”.

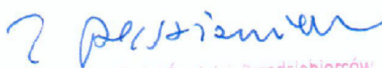

zaległości w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa lub zaległości z tytułu składek wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeśli zaległości te zostały uregulowane wraz z odsetkami za zwłokę w terminie 30 dni od dnia powstania tych zaległości, który to warunek ma polegać na tym, że uregulowanie tych zaległości we wskazanym terminie nie będzie mogło dotyczyć więcej niż dwóch okresów rozliczeniowych. W istocie może to przyczynić się do znacznego zaostrzenia warunków, jakie muszą spełniać przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie zwrotu podatku VAT podróznym.

Wobec powyższego Rzecznik MŚP postuluje, by z projektu wykreślić propozycje dodania pkt 2 w ust. 11b art. 127 ustawy o VAT, w związku z czym art. 1 pkt 28 lit. d projektu powinien otrzymać następujące brzmienie:

ust. 11b otrzymuje brzmienie:

„11b. Warunek, o którym mowa w ust. 8 pkt 3, uważa się również za spełniony, jeżeli podmioty uregulowały, wraz z odsetkami za zwłokę, zaległości przekraczające odrębnie z każdego tytułu, w tym odrębnie w każdym podatku, odpowiednio 3% kwoty należnych składek na ubezpieczenie społeczne i należnych zobowiązań podatkowych w poszczególnych podatkach, w terminie 30 dni od dnia powstania tych zaległości lub od dnia doręczenia prawomocnej decyzji podatkowej lub decyzji w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne.”

Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
RADCA RZECZNIKA
Wydział Prawno-Legislacyjny

Dr n. pr. Marek Woźniak